

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

28. Quare pietas (cuius magna pars est beneficentia in pauperes)
promissionem habeat vitæ præsentis & futuræ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

700 COLLATION. SACRAR
ad se reuerfa, miris modis beneficia in pauperes cumulare studuit, ea uisione non medicriter animata.

Cum pietas (cuius magna pars est beneficentia in pauperes) promissionem habeat uita praesentis & futurae, quid de eo sentiendum sit, quod homo pius, & in pauperes apprimè benefici magni quasi equi infirmitatibus & molestiis grauentur.

CAP. XXVIII.

ADDuximus paulò ante capite 25. sententiam illam propheticam, (Psalm. 40) Bontum nempe illum esse, qui intelligit supergenum & pauperem; Dominus coletur eum & uiuificet eum, & beatum faciat eum in terra: denique pietatem, habere promissionem uita praesentis & futurae. (1. Tim. 4.) Ceterum quàm multos legimus in pauperes efficacissime liberalitatis, qui diuturnis grauissimisque languoribus exagitati sunt? Certè de S. uirgine Lyduuina constat ex historiis, pluribus mirabilibusque morbis eam tota uita excruciatam, S. Gregorius Pontif. Max. in pauperes & peregrinos liberalissimus, penè assidue eam variis infirmitatibus luctabatur. De Constantino Graecorum Imper. nono refert Constantinus Manasses, eum fuisse magnificum, liberalem, moderationis & aquiratis studiosum, atque ita munificum, ut quasi mare quoddam liberalitatis uideretur, cuius fructu multis fructu contigit, emittentis quasi uenas, & fructum

nis in morem auriferi Pactoli, Niliq̄ue argenti
 sui. Quippe, inquit, munificas eius manus ex-
 pte sunt nationes integræ, templa, pauperes,
 late enim fluuius ybique semet effundens, &
 monera copiosissimè distribuebat in erumno-
 sis, &c. Sed enim, ait, qui ad eò fulgebat bonis
 supra cedros, & qui virtutibus florebat tan-
 quàm omnibus durans etatibus phœnix, corpo-
 re admodum erat lægido & affecto. Nam po-
 dagra laborabat, constrictis quasi per cōpedes
 quosdam pedibus. Quamobrem in lecto de-
 cumbere coactus, ægros & disercuiatos pedes
 curabat. De lobo legim⁹ (*Iob. 31.*) quod nunquā
 comederit bucellam suam solus, quòd pupil-
 lus comederit ex ea, quòd ab infantia creuerit
 cum eo miseratio, quòd nō dimiserit sine in-
 damento prateruentem pauperem. Itidem de
 Tobia, (*Tob. 1.*) quòd quotidie diuidebat vni-
 cuique de facultatibus suis prout poterat, esu-
 rientes alebat, nudisq̄ue vestimenta præbebat,
 mortuis sepulturā exhibebat, & tamen ille tot
 prumnis afflictus, hic charo oculorum lumine
 multo tēpore fuit orbat⁹, ad eò vt sicut beato
 Iob insultabāt reges (*Iob. 2.*) ita parentes & co-
 gnati Tobia, irridebant vitam eius, dicentes:
 Vbi est spes tua, pro qua eleemosynas & sepul-
 turas faciebas? Quomodo igitur verum, quòd
 ait regius propheta; Dominus conseruet eū, &
 multiplicet eum, & beatum faciat eum in terra?
 Quare tāta mala patimur in ista vita (inquit in
 illius

702 COLLATION. SACRAR.
illum psalmi locum D. Augustinus) tanta scanda-
dala, tantos labores, tantam inquietudine car-
nis & sæculi? Subiungit ibidem D. August.
Conuertit se ad Deum: & tanquam consilium
eius nobis exponens Totum stratum eius, in-
quit, versasti in infirmitate eius. Quid est, nisi
stratum eius versasti in infirmitate eius? Per
stratum intelligitur aliquid terrenum. Omnis
anima infirma in hac vita querit sibi aliquid
terrenum vbi requiescat, quoniam intentio
laboris & mentis extenctæ in Deum, difficile po-
test perpetuo tolerare: aliquid sibi in terra
querit, vbi requiescat, & quodammodo pas-
satione quadam recubat, veluti sunt illa quæ
diligunt & innocentes. Neque enim de cupi-
ditatibus malorum nunc dicendum est, quia
multi acquiescunt in theatris, multi acquie-
scunt in circo, in amphitheatro, multi acquie-
scunt in alea, multi in luxuria popinatum,
multi in libidine adulteriorum, multi in vor-
lentiis rapinarum, multi in dolo & insidiis frau-
dium. Acquiescunt in his omnibus homines.
Quid est acquiescunt? Delectantur illis. Sed re-
moueamus hæc omnia, ad innocentem homi-
nem veniamus. Acquiescit in domo sua, in fa-
milia sua, in coniuge, in filiis, in paupertate, in
prediolo suo, in nouella manibus suis confectis,
in ædificio aliquo suo studio fabricato. Ac-
quiescunt innocentes in his. Sed tamen Deus
volens nos amorem non habere, nisi vix iter-

12. & istis velut innocentibus delectationibus
 miscet amaritudines: vt in his patiamur tribu-
 lationes, & vniuersum stratum nostrum ver-
 tum in infirmitate nostra. Vniuersum stratum
 nos vertisti in infirmitate eius. Non ergo con-
 queatur, quando in his, quæ innocēter habet,
 patitur aliquas tribulationes. Docetur amare
 meliora per amaritudinē inferiorum: ne via-
 tor tendens ad patriam, stabulum amet pro
 domo sua. Vniuersum stratum eius vertisti in
 infirmitate eius. Sed quare ista? Quia peccanti
 homini dictum est, (*Gen. 3.*) In labore vultus
 tui edes panem tuum. Ergo quia correptiones
 istas, in quibus vniuersum stratum nostrum
 vertitur in infirmitate nostra, agnoscere de-
 bet homo propter peccata se pati: conuertat se
 & dicat quod sequitur. Ego dixi, Domine mi-
 serere mei, sana animam meam, quia peccaui
 tibi. O Domine, in tribulationibus meis me
 exerceas, flagellandum iudicas omnem filium,
 quem recepturus es, qui nec vnico pepercisti.
 Ille quidem sine peccato flagellatus est. Ego
 autem dico, miserere mei, sana animā meam,
 quoniam peccaui tibi. Si vltus est, qui putre-
 dinem non habebat, si medicina ipsa nostra ig-
 nem medicinalem non respuit: patienter ferre
 debemus vrentem medicum & secantem, id
 est, omnibus tribulationibus nos exercentem,
 & a peccato sanantem. Planè nos committa-
 mus medici manui: non enim errat, vt sanum

G g ; pro

704 COLLATION. SACRAR.
pro puri fecer. Hęc ibiD Augustin. Ad Tobiam
verò Raphael angelus dicebat: (Tob. 12.) Quia
acceptus eras Deo, necesse fuit, vt tēratio pro-
baret te. Atque idē hanc tentationem cœci-
tatis permisit Dominus euenire illi, vt potētis
daretur exemplum patientiē eius, sicut & san-
cti Iob, (Iob. 2.) Nam cū ab infantia sua sem-
per Deum timuerit, & mādāta eius custodie-
rit, non est contristatus contra Dominū, quod
plaga cœcitatatis eueniret ei, sed immobilis in
Dei timore permansit, agens gratias Deo om-
nibus diebus vitæ suæ. Atque huiusmodi pa-
tientia cum gratiarum actione in tribulatio-
nibus, opus perfectum habet, vt ait Apostolus.
Magnæ enim perfectionis est, & præcipue
pud Deum meriti, si non solum patientes si-
mus, sed & gratias agamus Deo in tribulatio-
nibus, & cū Apostolo iisdem gloriemur
quod hoc pacto maximè cōformes scēdamur
ip̄i filio Dei, quem Deus pater misit in hunc
mundum, nō ad quietem aut voluptatem, sed
ad crucē. Et sicut misit me pater, ait ip̄e Chri-
stus, ita & mitto vos. Et quoniam beatos pro-
nunciat illos Dominus, non qui omnium re-
rum securi, voluptatibus indulgent, sed qui
pauperes sunt spiritu, qui lugent, qui perseve-
rationem patiuntur propter iustitiam, qui misere-
cordiam, castitatem & munditiem cordis ad-
que id genus virtutes sectantur, monetque A-
postolus (Iacob. 1.) vt omne gaudiū exultime-
mus,

nus, cum in tribulationes varias inciderimus,
 scientes, quod probatio fidei nostrae patientiam
 operetur, patientia autem opus perfectum ha-
 beat: moxque subiungit: Beatum illum esse
 qui suffert tērationem, quoniam cum proba-
 tu fuerit, accipiet coronam vitae: ea propter
 animē concedit illa beatitudinis promissio,
 quam Psalmista pollicetur intelligenti super
 egenum & pauperē, etiam si ille magnis quan-
 doque tribulationibus, mortis egritudinibus
 & tentationibus inuoluatur. Hic enim nunc
 habet locum, quod mox ibidē subiungit Pro-
 pheta: Dominus, inquit, opem ferat illi super
 lectum doloris eius. Imprecatio illa opem fe-
 rat, vim habet certae promissionis: atque etiā
 conueniat ei quod subsequitur, Vniuersum
 firatum eius versasti in infirmitate eius, ma-
 gna tamen erga Deum fiducia erectus, confi-
 denti animo dicit, quod ibidem sequitur: La-
 hoc cognoui quoniam voluisti me, quoniam
 non gaudebit inimicus meus super me: atque
 nem illud, quod alibi idem propheta lætabun-
 dus ait: (Psal. 92.) Secundum multitudinem
 dolorum in corde meo, consolationes tuae læ-
 tificauerunt animam meam. In hunc igitur
 modum dum nunc tribulationibus exercetur
 ad patientiam, nunc spe erigitur ad coronam,
 quandoque etiam post magnitudinem dolo-
 rum, ingentes consolationes exhilarant ani-
 mam, (sicuti inter diutinas afflictiones, ineffa-
 bilis

biles etiam consolationes admirandam illam virginem Lyduinam, exhilarasse legimus. Et de seipso alicubi refert D. Hieronymus qui in horrida solitudine, in assiduis ieiuniis, languente corpufculo, sepe angelicis intererat deliciis) hunc inquam in modum facile elatecetit veridicum esse prophetam, dum ait: Dominus conseruet eum & viuificet eum, & beatum faciat eum in terra. Enimvero si gentilium philosophi nullum æternæ felicitatis nec promissionem, nec expectationem, nec spem habentes, vt loquitur Apostolus, (1. *Cor. 13. 4.*) M. Regulum in summis cruciatibus constitutum, propter mentem nuda virtute naturali imbutam, beatum pronunciarunt, quanto magis beatum pronunciamus illum, qui veris solidisque virtutibus præditus, vniuersam iam cum Deo spiritus effectus, ac spe felicitatis immortalitatis subnixus, in omnibus prosperis & erumnis suis, inuicto animo dicere potest: Dominus illuminatio mea & salus mea quem timebo? Dominus protector vitæ meæ à quo trepidabo? Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum. Vnam peti à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ, Vt videam voluntatem Domini, & visitem templum eius. Quoniam abscondit me in tabernaculo suo, in die malorum protexit me, in abscondito tabernaculi sui, &c. (*Psal. 26.*)

Atque

Atque item illud Apostoli, (*Rom. 8.*) Quis nos
 separabit à charitate Christi, tribulatio? an an-
 gustia? an fames? an nuditas? an periculum? an
 persecutio? an gladius? Neutiquam igitur ho-
 mines vera erga Deum pietate flagrantés, at-
 que erga inopes benefici, infelices censendi
 sunt, aut à Deo alieni, etiamsi miris quando-
 que afflictionibus aut infirmitatibus exerceā-
 tur. Licet enim hic, qui fortis est noster homo
 corrumpatur, inquit Apostolus, (*2. Cor. 4.*) ta-
 miús qui intus est, renouatur de die in diem.
 Idem quod in præsentí est momentaneum
 & leue tribulationis nostræ, supra modum in
 sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur
 in nobis, non contemplantibus nobis quæ vi-
 dentur, sed quæ non videntur. Quæ enim vi-
 dentur, temporalia sunt: quæ autem non vi-
 dentur, æterna. Diligenter, inquit Chryso-
 stomus, (*Hom. 66. in Gen.*) his quæ dicuntur inten-
 datis, & ipsa perpetuæ memoriæ commende-
 tis, continuò in mente vestra versantes & co-
 gitanes, quantum patientiam iusti sustinue-
 rint, quamque longanimitatem & fidem in
 promissionibus Dei habuerint, nò animo flu-
 tuantes propter ea quæ post promissiones e-
 ueniebant, sed fidentes eius qui promiserat
 virtuti, & propterea probati fuerint. Ecce e-
 nim & iustus ille Iacob Iosephum, postquam
 totannis luxit quasi mortuum, vidit regnum
 Aegypti tenere. Et admirabilis Ioseph post

708 COLIAT. SAC. LIB. VI.
seruitutem, post carcerem, post alia omnia
quæ sustinuit, principatum totius regionis
suscepit. Et si accedere volumus ad eas quæ
in sacra historia continentur historias, inue-
niemus omnes virtute præditos per tentatio-
nes ingressos, & sic magnam à Deo allec-
tos gratiam, quam si & nos conciliare nobis
volumus, ne simus tristes in tentationibus, ne
grauatim feramus quæ nobis obveniunt, sed
magis gaudeamus & lætemur, scientes quæ
hac potissimum ratione diuina prouidentur
fruemur, si cum gratiarum actione omnia bo-
ne meditemur. Vt omnes nos & præsentem
vitam in virtutibus transigamus, & futuram
consequamur bona, concedat nobis permi-
sericordiam & gratiam suam Dominus no-
ster Iesus Christus, cui cum Patre & Spi-
ritu sancto sit gloria, imperium,
& honor in sæcula.

Amen.

COL